

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 1 (2011)

2ο Πανελλήνιο Συνέδριο: «Ένταξη και χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία»

Τα πρώτα βήματα στην Αγγλική Γλώσσα για τους μαθητές της Γ' Δημοτικού με τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ)

Π. Γεωργαλάς, Δ. Ανδρούτσου, Α. Αναστασίου

Βιβλιογραφική αναφορά:

Γεωργαλάς Π., Ανδρούτσου Δ., & Αναστασίου Α. (2023). Τα πρώτα βήματα στην Αγγλική Γλώσσα για τους μαθητές της Γ' Δημοτικού με τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ). *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, 1, 0141-0150. ανακτήθηκε από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/4778>

Τα πρώτα βήματα στην Αγγλική Γλώσσα για τους μαθητές της Γ΄ Δημοτικού με τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ)

Π. Γεωργάλας¹, Δ. Ανδρούτσου², Α. Αναστασίου³

¹ Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, pgeorgalas@sch.gr

² Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, desp.adam@gmail.com

³ Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, adamosana@gmail.com

Περίληψη

Στην παρούσα εισήγηση παρουσιάζεται ένα πρωτότυπο εκπαιδευτικό λογισμικό για την εξάσκηση της αλφαβήτας, των χρωμάτων και των αριθμών στην Αγγλική Γλώσσα με τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Γίνεται εκτεταμένη προσπάθεια να δοθεί στο μαθητή της Γ΄ Δημοτικού πληθώρα ευκαιριών, όχι μόνο για κατανόηση, αλλά κυρίως για εξάσκηση μέσω εξαιρετικά μεγάλης επιλογής ασκήσεων, οι οποίες, εξαιτίας της φύσης τους, είναι αδύνατον να προσφερθούν από τα παραδοσιακά βιβλία. Επιχειρείται, επίσης, να αξιοποιηθεί ο ηλεκτρονικός υπολογιστής και ειδικότερα το Διαδίκτυο με τέτοιο τρόπο, ώστε να αυξηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό η αλληλεπίδραση του μαθητή με το εκπαιδευτικό υλικό, δείχνοντας παράλληλα έντονη διάθεση προσανατολισμού προς το μαθητοκεντρισμό. Το συγκεκριμένο λογισμικό χρησιμοποιείται πειραματικά σε μαθητές ενός δημοτικού σχολείου. Από την έρευνα προκύπτει ότι η εξάσκηση των παραπάνω αντικειμένων, με τη χρήση ορισμένων από τις δυνατότητες που προσφέρει το Διαδίκτυο, δύναται να λειτουργήσει ιδιαίτερα αποδοτικά ως προς την εμπέδωσή τους από τους μαθητές.

Λέξεις κλειδιά: εκπαιδευτικό λογισμικό, Διαδίκτυο.

1. Εισαγωγή

Η εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) διαμορφώνει ένα σύγχρονο σχολικό περιβάλλον, το οποίο μπορεί να προσφέρει ανεκτίμητες ωφέλειες για τη διδασκαλία και τη μάθηση (Καράμηνας, 2006), αν λάβουμε υπόψη μας ότι οι νέες τεχνολογίες είναι σχεδιασμένες με τέτοιο τρόπο για τις σχολικές δραστηριότητες, ώστε να παρέχουν στους μαθητές πιο ευρεία εμπειρία ή πιο αποτελεσματικά εργαλεία σε σχέση με τις παραδοσιακές τάξεις που δε διαθέτουν υπολογιστές (Fleckpoe, 2002). Η προσέγγιση ενός θέματος της εκπαιδευτικής δραστηριότητας με τα πολυμεσικά εργαλεία του Η/Υ, έχει ως βασικό στόχο την παρουσίαση του με ελκυστικό αλλά και δυναμικό-αλληλεπιδραστικό τρόπο (Ράπτης και Ράπτη, 2001). Ουσιαστικά δηλαδή, οι Η/Υ μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως γνωστικά εργαλεία και, μαζί με άλλες τεχνικές καθώς και κατάλληλες διδακτικές μεθοδολογίες, να βοηθήσουν στην παροχή γνώσης και μάθησης (Τελλίδου, 2002).

Στις μέρες μας η εκπαίδευση με 'κατεύθυνση στην ποιότητα' τείνει να καταστεί ο βασικός σκοπός της σύγχρονης μόρφωσης. Η φύση του μαθήματος της ξένης γλώσσας και η πολυπολιτισμικότητα των σύγχρονων σχολικών τάξεων σε συνδυασμό με τη δομή των υπαρχόντων εγχειριδίων και τη διαμόρφωση των τρεχόντων αναλυτικών προγραμμάτων δίνουν το έναυσμα για μία έντονη στροφή προς την διαθεματικότητα. Όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο Zhong (2008), ο πυρήνας της εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας έχει μετατοπιστεί στην ανάπτυξη της ικανότητας για αυτόνομη μάθηση παντού και οποιαδήποτε στιγμή. Η εφαρμογή της τεχνολογίας του Internet έχει αναπτύξει έναν νέο τομέα για αυτόνομη εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας.

2. Η σημασία της χρήσης του Η/Υ για την αυτόνομη μάθηση των μαθητών

Στις μέρες μας όλο και περισσότερο γίνεται αντιληπτή η σημασία του παράγοντα 'μαθητή' για το τελικό αποτέλεσμα της μάθησης. Για το λόγο αυτό η αυτόνομη μάθηση, δηλαδή, η πρακτική διδασκαλίας της ξένης γλώσσας βασισμένη στο μαθητή έχει γίνει πρωτεύον ζήτημά της. Με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και της επιστήμης, η πολυμεσική τεχνολογία χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο στη διδασκαλία και ειδικότερα στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας (Zhu, 2010). Δυστυχώς όμως, δεν υπάρχει πάντα η δυνατότητα να επικοινωνούμε πρόσωπο με πρόσωπο με ανθρώπους που έχουν την αγγλική γλώσσα ως μητρική τους (Zhong 2008). Ωστόσο, οι Η/Υ έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν ένα ποικιλόμορφο περιβάλλον, επιτρέποντας στους μαθητές να αυξήσουν το βαθμό έκθεσής τους σε οποιαδήποτε ξένη γλώσσα.

2.1 Η ηλεκτρονική διδασκαλία μέσω του Internet και η νέα σχέση μεταξύ καθηγητών - μαθητών

Σε ευρύ επίπεδο, οι Η/Υ βοηθούν στη διαμόρφωση ενός διαφορετικού μαθησιακού περιβάλλοντος, όπου, τόσο ο ρόλος του εκπαιδευτικού και των μαθητών όσο και η μεταξύ τους σχέση, επαναπροσδιορίζονται υπό το φως των νέων συνθηκών και δυνατοτήτων (Μπέκα, 2008). Παράλληλα, η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων του υπολογιστή σε γραφικά, εικόνα, κίνηση και ήχο ενισχύει το στοιχείο της διασκέδασης στη μαθησιακή διαδικασία (Αργύρης, 2002). Πλέον, δηλαδή, οι Η/Υ δεν αποτελούν μία μορφή εξειδικευμένου εξοπλισμού κλειδωμένου σε εργαστήρια εκπαιδευτικών μονάδων στα οποία μπορούν να έχουν πρόσβαση μόνο κάποιοι ειδικοί (Simpson, Payne & Condie, 2005). Αποτελεί γεγονός πια η δεδομένη δυνατότητα ευκολότερης πρόσβασης σε αυτούς τόσο εντός όσο και εκτός σχολικού περιβάλλοντος.

Επομένως, το παραδοσιακό μοντέλο διδασκαλίας, σύμφωνα με το οποίο ο εκπαιδευτικός αποτελούσε τον κυρίαρχο της μαθησιακής διαδικασίας, φαίνεται να απειλείται έντονα από την πολυμεσική διδασκαλία. Παρόλα αυτά όμως, όπως επισημαίνει ο Zhu (2010), οι εκπαιδευτικοί που χρησιμοποιούν την πολυμεσική μορφή διδασκαλίας οφείλουν να επικαιροποιήσουν τη γνώση τους, γιατί σε αντίθετη

περίπτωση, τα πλεονεκτήματά της δε θα μπορέσουν να εφαρμοστούν απλά και μόνο με τη μετατροπή του πίνακα και της κιμωλίας σε τεχνολογία και οθόνη.

Κατά συνέπεια, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναθεωρήσουν τις παραδοσιακές τους ιδέες και να προσαρμοστούν στο νέο ρόλο τους. Η αυτόνομη εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας μέσω του Internet αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές διδακτικές προσεγγίσεις, η οποία κυρίως αντανακλάται στην εξατομικευμένη μελέτη των μαθητών. Η σχολική τάξη, σε κάθε περίπτωση, δυσκόλευε και εξακολουθεί να δυσκολεύει σε πολύ μεγάλο βαθμό το έργο του εκπαιδευτικού προς την κατεύθυνση παροχής εξατομικευμένης γνώσης, σε αντίθεση με το Internet που προσφέρει, όχι μόνο ιδιαίτερη ευελιξία, αλλά και τεράστια δυνατότητα επιλογών αναζήτησης.

2.2 Πλεονεκτήματα και οφέλη της αυτόνομης μάθησης μέσω του Internet

Όλο και περισσότεροι εκπαιδευτικοί προσπαθούν να εντάξουν τις ΤΠΕ στη διδασκαλία τους, προτρέποντας και τους ίδιους τους μαθητές τους να τις χρησιμοποιούν, αφού έρευνες όπως αυτή των Kington, Harris & Leask (2002) κατέδειξε ότι, σύμφωνα με τις απόψεις των ίδιων των εκπαιδευτικών, οι μαθητές που χρησιμοποιούσαν τους Η/Υ για την παραγωγή της εργασίας τους, έδωσε κίνητρα σε αυτούς είτε να την ολοκληρώσουν είτε και να την ξανασχεδιάσουν, μέχρι να μπορέσουν αυτοί να φτάσουν στα επιθυμητά επίπεδα απόδοσης. Γενικότερα, η εφαρμογή της τεχνολογίας του Internet έχει σπάσει τα δεσμά του χώρου και του χρόνου στη σχολική τάξη, αφού, όπως όλοι γνωρίζουμε, τόσο ο όγκος της όσο και η γνώση μέσα σε αυτήν αποτελούν στοιχεία περιοριστικά και μη πρακτικά. Η αυτόνομη εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας μέσω του Internet μπορεί να απλώσει τη γνώση και εκτός τάξης (Zhong 2008).

Τα πλεονεκτήματα της πολυμεσικής διδασκαλίας των Αγγλικών είναι αυτά που ενισχύουν τα πρότυπα, τις μεθόδους και τα μέσα της γλωσσικής διδασκαλίας, εμπλουτίζοντας με τον τρόπο αυτό την ποικιλία των διδακτικών πηγών στο μέγιστο βαθμό και αυξάνοντας τις πιθανότητες για επιτυχία στην εκμάθηση της γλώσσας (Zhu, 2010). Υπάρχουν συγκεκριμένα οφέλη όσον αφορά στην αυτόνομη μάθηση της αγγλικής γλώσσας μέσω του Internet, κάποια από τα οποία είναι (Zhong 2008):

- Η πολυμεσική διδασκαλία έχει αυξήσει τον όγκο των πληροφοριών προς διδασκαλία και έχει μειώσει το χρόνο που απαιτούσε το γράψιμο στον πίνακα.
- Με την ενσωμάτωση ήχου, εικόνας, φωτός, ηλεκτρισμού και χρώματος τα πολυμέσα παρέχουν πολυεπίπεδα πρότυπα διδασκαλίας και μάθησης τόσο για τους εκπαιδευτικούς όσο και για τους μαθητές.
- Η πολυδιάστατη πολυμεσική πληροφορία βοηθά στην καλλιέργεια της συνδυαστικής σκέψης των μαθητών.

3. Το online λογισμικό ηλεκτρονικής εξάσκησης για την αλφαβήτα, τους αριθμούς και τα χρώματα στα Αγγλικά

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει ως στόχο να προσφέρει στο μαθητή της Γ' δημοτικού πληθώρα ευκαιριών στο θέμα όχι μόνο της κατανόησης αλλά και σε αυτό

της ακουστικής εξάσκησης. Η δημιουργία online ασκήσεων θεωρείται πολύ σημαντική, ώστε να επιτύχει να λειτουργήσει συμπληρωματικά στην έκθεση των μαθητών στην αγγλική γλώσσα, αφού δύναται να παράσχει αμέριστη βοήθεια μέσω εκπαιδευτικού υλικού και από απόσταση (Αναστασίου, Ανδρούτσου & Γεωργιάλας, 2010). Με βάση αυτό το δεδομένο επιχειρείται μία πολύ φιλική και ευχάριστη πρώτη επαφή των μαθητών αυτής της ευαίσθητης ηλικίας τόσο με την αγγλική γλώσσα όσο και με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

3.1 Ηλεκτρονική πρόσβαση

Το μοντέλο της αυτόνομης ηλεκτρονικής εξάσκησης στηρίζεται σε ένα λογισμικό, το οποίο δημοσιεύτηκε σε ένα δυναμικό ιστότοπο για να είναι προσβάσιμο από οποιοδήποτε σημείο. Η πρόσβαση σε αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <http://addealphabet.pgeorgalas.gr/>. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική απόπειρα περιλαμβάνει online αλληλεπιδραστικό εκπαιδευτικό υλικό για εξ αποστάσεως εξάσκηση του αλφάβητου, των αριθμών και των χρωμάτων στην αγγλική γλώσσα και απευθύνεται σε μαθητές της Γ΄ τάξης του Δημοτικού. Τα ηχητικά κομμάτια έχουν δημιουργηθεί μέσω του voki.com, που είναι ένα δωρεάν λογισμικό μετατροπής κειμένου σε ομιλία.

3.2 Μεθοδολογία

Δημιουργήθηκαν πολλές διαφορετικές ασκήσεις, αποσκοπώντας να διατηρηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών και παράλληλα να επιτευχθεί αλληλεπιδραστικά και δημιουργικά η γνώση του αλφάβητου, των αριθμών και των χρωμάτων στην αγγλική γλώσσα. Όπως επισημαίνει ο Λιοναράκης (2001), οι δραστηριότητες και οι ασκήσεις σε αναλογία, όχι μόνο με το εύρος του γνωστικού αντικείμενου, αλλά και με τους σκοπούς και στόχους του υλικού, θα πρέπει να οδηγούν σε μία διαρκή αλληλεπίδραση μαθητή και διδακτικού υλικού και να τον οδηγούν δημιουργικά προς την κατάκτηση της γνώσης. Εύλογα, συνεπώς, επιχειρείται στην παρούσα εισήγηση να χρησιμοποιηθεί γενικά ο H/Y και ειδικότερα το Διαδίκτυο με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορέσει να αυξηθεί η αλληλεπίδραση του μαθητή με το εκπαιδευτικό υλικό, αφού σύμφωνα με τους Παπαδημητρίου και Παπαδάκη (2008), η αλληλεπίδραση των δύο αυτών παραγόντων καλλιεργεί την ατομική πρωτοβουλία του μαθητή, τη δημιουργία συνθηκών μάθησης και έρευνας, όπως επίσης και τη διέγερση του ενδιαφέροντός του μέσω εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων.

Ένα άλλο σημαντικό νεωτεριστικό στοιχείο θεωρείται ότι στο συγκεκριμένο λογισμικό χαρακτηρίζεται από την ιδιαίτερα έντονη χρήση χρωμάτων σε συγκεκριμένες δραστηριότητες για την ενίσχυση του οπτικού στοιχείου στη διδασκαλία. Μία μελέτη του εκδοτικού οίκου McGraw-Hill κατέδειξε ότι βάζοντας απλά χρώμα σε κάποια διαφάνεια -χωρίς άλλη αλλαγή στο σχεδιασμό- μπορεί να βελτιωθεί η ικανότητα του ακροατηρίου να συγκρατήσει τα δεδομένα της διαφάνειας κατά 20% περίπου (Bradbury, 2006). Παράλληλα, αξιοποιούνται στο έπακρο οι δυνατότητες του υπολογιστή να προσφέρονται ανεξάντλητα εκπαιδευτικά σενάρια και ασκήσεις. Με αυτόν τον τρόπο η εκπαιδευτική διαδικασία ξεφεύγει από τις

δυνατότητες ενός βιβλίου, οι οποίες είναι από τη φύση τους πολύ περιορισμένες (Devedzic, 2004). Μία επιπλέον καινοτομία -εκτός από το γεγονός ότι το μέγεθος των γραμμάτων έχει προσαρμοστεί στις μικρές ηλικίες- είναι αυτή της δημιουργίας ακουστικών ασκήσεων (listening) για τις ηλικίες αυτές. Η μοναδική μέχρι τώρα εξάσκηση σε αυτό το επίπεδο αφορούσε στην απλή επανάληψη λέξεων ή μικρών φράσεων που ο μαθητής άκουγε από ένα CD, ενώ με τη μέθοδο που ακολουθείται στο παρόν εκπαιδευτικό λογισμικό δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να αντιστοιχίσουν τις λέξεις που ακούνε με τις ανάλογες εικόνες.

3.3 Περιεχόμενο

Για την ευκολότερη κατανόηση των παραπάνω θεμάτων προς διδασκαλία από τους μαθητές χρησιμοποιήθηκε το εξής πρότυπο: *Εκμάθηση των γραμμάτων και του απαραίτητου λεξιλογίου – Ακουστική εξάσκηση με χρήση ομιλούντων χαρακτήρων (avatars) – Ασκήσεις με κείμενο – Ασκήσεις με ήχο – Ασκήσεις ορθογραφίας*. Η αρχική μορφή του ιστότοπου εισαγωγής είναι η εξής (Εικόνα 1):

The screenshot shows the 'Starting up in English' website. The header is blue with the text 'Starting up in English' and 'Τα πρώτα βήματα στην Αγγλική γλώσσα'. Below this, there is a light blue box containing a section titled 'Δραστηριότητες:' with a sub-section 'Επιλέξτε ένα από τα ακόλουθα:' and three buttons: 'Το αλφάβητο - The alphabet', 'Τα χρώματα - The colors', and 'Οι αριθμοί - The numbers'. To the right of this box, there is a section titled 'Καλώς ήρθατε στην ιστοσελίδα μας' with introductory text and a 'Μεθοδολογία' section explaining the learning process.

Εικόνα 1: Η αρχική μορφή του ιστότοπου

Παρατηρούμε ότι η εισαγωγική ιστοσελίδα χωρίζεται σε δύο τμήματα. Στο αριστερό μέρος της σελίδας υπάρχει ένα πλαίσιο στο οποίο διακρίνουμε τους υπερσυνδέσμους *Το αλφάβητο (The alphabet)*, *Τα χρώματα (The colours)* και *Οι αριθμοί (The numbers)*, οι οποίοι συνδέονται όλοι, όπως είναι εύλογο, με άλλες ιστοσελίδες, ενώ στο κεντρικό-δεξιό τμήμα της παρουσιάζονται ο σκοπός και η μεθοδολογία που χρησιμοποιούνται στο συγκεκριμένο λογισμικό.

Το αλφάβητο

Κάνοντας κλικ στον υπερσύνδεσμο για το *αλφάβητο*, εμφανίζονται πέντε ξεχωριστοί υπερσύνδεσμοι για κάθε πέντε (ή έξι) γράμματα του αλφάβητου, ενώ στο αριστερό κάτω μέρος της σελίδας υπάρχουν με τη σειρά οι εξής υπερσύνδεσμοι δραστηριοτήτων: *‘άσκηση με κεφαλαία’*, *‘άσκηση με μικρά’*, *‘επαναληπτική άσκηση’*, *‘άσκηση με τυχαία σειρά μικρών ή κεφαλαίων’* και *‘άσκηση αντιστοίχισης’*.

Πατώντας τον πρώτο υπερσύνδεσμο *‘Μαθαίνω τα γράμματα Α – Ε’* παρουσιάζονται αναλυτικά ως θεωρία τα πέντε πρώτα κεφαλαία γράμματα του αγγλικού αλφάβητου

(μαζί με τα αντίστοιχα μικρά). Ταυτόχρονα, υπάρχει και ένα σκίτσο κινουμένων σχεδίων για την ακουστική εξάσκηση των συγκεκριμένων γραμμάτων, στοχεύοντας στην καλύτερη κατανόηση και εξάσκησή τους. Επιλέχθηκε η χρήση κινουμένων σχεδίων και για τις πέντε ομάδες των γραμμάτων του αγγλικού αλφάβητου, ώστε να διασκεδάσουν και όχι να κουραστούν οι εκπαιδευόμενοι.

Κάνοντας κλικ στον πρώτο υπερσύνδεσμο του αριστερού κάτω μέρους της σελίδας που είναι αυτός για την *Άσκηση με Κεφαλαία*, εμφανίζεται στο δεξιό μέσο μέρος της σελίδας κάποιο τυχαίο κεφαλαίο γράμμα του αγγλικού αλφάβητου. Με κάθε νέο πάτημα στη συγκεκριμένη επιλογή εμφανίζονται με τυχαία σειρά όλα τα κεφαλαία γράμματα στα Αγγλικά. Το σημαντικό στο σημείο αυτό είναι ότι, ακόμη και αν περάσουν από μία τουλάχιστον φορά όλα τα κεφαλαία γράμματα, η διαδικασία εξάσκησης μπορεί να συνεχιστεί με κάθε νέο πάτημα.

Ανάλογος είναι και ο επόμενος υπερσύνδεσμος που αναφέρεται στην *Άσκηση με Μικρά*, όπου αντί για τα κεφαλαία, εμφανίζονται με την ίδια διαδικασία όλα τα μικρά γράμματα του αγγλικού αλφάβητου. Στη συνέχεια υπάρχει η επιλογή *Επαναληπτική Άσκηση* όπου δίνεται η δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να εξασκηθεί βλέποντας με τυχαία σειρά για μία φορά όλα τα μικρά με τα αντίστοιχα κεφαλαία γράμματα ταυτόχρονα.

Αμέσως μετά υπάρχει η επιλογή *Τυχαία Κεφαλαία ή Μικρά* στην οποία εμφανίζονται ανακατεμένα με τυχαία σειρά -αλλά ένα κάθε φορά- μικρά και κεφαλαία γράμματα για ακόμη καλύτερη εξάσκηση. Τελευταία επιλογή για την εξάσκηση του αγγλικού αλφάβητου είναι η *Άσκηση Αντιστοίχισης*. Στη συγκεκριμένη άσκηση δίνεται η δυνατότητα αντιστοίχισης κάποιων κεφαλαίων γραμμάτων με τα αντίστοιχα μικρά. Ο μαθητής μπορεί να αντιστοιχήσει τα γράμματα που επιθυμεί ή ακόμη να μην απαντήσει σε κάποια ή κάποιες από τις ερωτήσεις που εμφανίζονται. Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία αντιστοίχισης, του παρέχεται η δυνατότητα να διαπιστώσει άμεσα ο ίδιος την ορθότητα των επιλογών-απαντήσεών του, πατώντας την επιλογή *Έλεγχος* που βρίσκεται κάτω από το πέμπτο γράμμα.

Πατώντας εκ νέου κάθε φορά την επιλογή *Άσκηση Αντιστοίχισης*, εμφανίζονται πέντε διαφορετικά γράμματα για αντιστοίχιση, με στόχο την όσο το δυνατό αποτελεσματικότερη εμπέδωση όλων των γραμμάτων. Αν, όπως ήδη τονίσαμε, κάνουμε κλικ στην επιλογή *Έλεγχος*, εμφανίζονται σε νέα σελίδα ο αριθμός των σωστών, των λανθασμένων και των αναπάντητων ερωτήσεων. Υπάρχει, επομένως, η δυνατότητα άμεσου έλεγχου της ορθότητας των απαντήσεων που δόθηκαν.

Τα χρώματα

Ο επόμενος υπερσύνδεσμος της αρχικής σελίδας είναι αυτός για *τα χρώματα*. Κάνοντας κλικ πάνω του μεταφερόμαστε στη σελίδα, όπου στο πάνω αριστερά μέρος υπάρχουν με τη σειρά οι εξής υπερσύνδεσμοι με δραστηριότητες: *Μαθαίνω τα χρώματα*, *Άσκηση με κείμενο*, *Άσκηση με ήχο*, και *Άσκηση συμπλήρωσης*.

Αρχικά υπάρχει ο υπερσύνδεσμος *‘Μαθαίνω τα χρώματα’* όπου γίνεται χρήση και ενός σκίτσου κινουμένων σχεδίων για την ακουστική εξάσκηση των χρωμάτων. Η χρήση κινουμένων σχεδίων βοηθάει να διατηρηθεί όσο γίνεται υψηλό το ενδιαφέρον των μαθητών. Οι επιλογές *‘Άσκηση με κείμενο’* και *‘Άσκηση με ήχο’* δίνουν τη δυνατότητα αντιστοίχισης λέξεων με τα αντίστοιχα πουλιά που έχουν το καθένα διαφορετικό χρώμα, με τη διαφορά ότι η δεύτερη είναι ακουστική άσκηση. Τελευταία είναι η *‘Άσκηση συμπλήρωσης’* στην οποία πρέπει να συμπληρωθούν τα σωστά γράμματα που λείπουν από το κάθε πουλί που έχει κάποιο συγκεκριμένο χρώμα.

Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία αντιστοίχισης για τις παραπάνω ασκήσεις των Χρωμάτων παρέχεται και πάλι η δυνατότητα να επιβεβαιώσουν άμεσα ο ίδιοι οι μαθητές την ορθότητα των απαντήσεών τους, πατώντας την επιλογή ‘Έλεγχος’.

Οι αριθμοί

Ο τελευταίος υπερσύνδεσμος της αρχικής σελίδας είναι *οι αριθμοί*. Κάνοντας κλικ σε αυτόν μεταφερόμαστε σε μία νέα σελίδα όπου στο πάνω αριστερά μέρος υπάρχουν με τη σειρά οι υπερσύνδεσμοι με τις εξής δραστηριότητες: *‘Μαθαίνω τους αριθμούς’*, *‘Άσκηση με κείμενο’*, *‘Άσκηση με ήχο’*, και *‘Άσκηση συμπλήρωσης’*. Όλες οι παραπάνω ασκήσεις είναι ακριβώς ίδιες με εκείνες των χρωμάτων, με τη διαφορά ότι στο συγκεκριμένο σημείο γίνεται εξάσκηση των αριθμών.

3.4 Μαθητοκεντρικοί στόχοι και αξιοποίησή τους μέσω της χρήσης των ΤΠΕ

Μέσω της αξιοποίησης των επιλογών του συγκεκριμένου λογισμικού οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να χρησιμοποιήσουν τις ΤΠΕ με σκοπό:

1. Να κατανοήσουν τη χρησιμότητα της εφαρμογής του Διαδικτύου για τη διδασκαλία του μαθήματος των Αγγλικών.
2. Να αποβάλουν το άγχος για την κατάκτηση της νέας μάθησης, φτάνοντας οι ίδιοι ενεργά και δημιουργικά βήμα προς βήμα σε αυτήν.
3. Να συμμετάσχουν ενεργά και δημιουργικά στη διαδικασία μάθησης που αφορά στην αλφαβήτα, στα χρώματα και στους αριθμούς στην αγγλική γλώσσα.

Η φιλοσοφία της μεθόδου, η οποία επιλέχθηκε, είναι καθαρά μαθητοκεντρική και επιτυγχάνεται στην πράξη μέσω της:

- Δόμησης του περιεχομένου του ιστότοπου σε οργανωμένες θεματικές ενότητες.
- Δημιουργίας όλων των ασκήσεων με «κατευθυνόμενα τυχαία» τρόπο, έτσι ώστε κάθε φορά να εξετάζονται όλες οι περιπτώσεις που ενδιαφέρουν.
- Προσαρμογής στις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες του κάθε μαθητή, παρουσιάζοντας σχεδόν απεριόριστες δυνατότητες εξάσκησης.
- Ενίσχυσης του οπτικοακουστικού στοιχείου στη μάθηση με εικόνα και ήχο μέσω της χρήσης χρωμάτων και ακουστικών ασκήσεων.
- Δυνατότητας ποικιλόμορφης ακουστικής εξάσκησης μέσα από πλήθος ασκήσεων, δίνοντας τη δυνατότητα στους μικρούς μαθητές να έρθουν σε επαφή με διάφορες προφορές της αγγλικής γλώσσας.

- Παρακολούθησης της μαθησιακής βελτίωσης των μαθητών άμεσα τόσο από τους ίδιους όσο και από τους γονείς τους.

3.5 Πειραματική διδασκαλία και αποτελέσματα

Η συγκεκριμένη ηλεκτρονική διεύθυνση παρουσιάστηκε πειραματικά σε μαθητές ενός μη αστικού σχολείου της Γ΄ τάξης του νομού Θεσσαλονίκης, ενώ μία Γ΄ τάξη ενός άλλου μη αστικού σχολείου στον ίδιο νομό λειτούργησε ως ομάδα ελέγχου. Στο πρώτο σχολείο παρουσιάστηκαν η αλφαβήτα, τα χρώματα και οι αριθμοί μέσω του ιστότοπου, ενώ στο δεύτερο σχολείο παρουσιάστηκαν τα ίδια αντικείμενα από το βιβλίο. Την επόμενη διδακτική ώρα δόθηκαν φύλλα ελέγχου κατανόησης και στις δύο ομάδες μαθητών. Οι μαθητές της πειραματικής ομάδας παρουσίασαν πολύ καλύτερη επίδοση από τους μαθητές της ομάδας ελέγχου, όπως φαίνεται από τα στατιστικά στοιχεία του παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1: Οι απαντήσεις των μαθητών των δύο σχολείων του νομού Θεσσαλονίκης

Σχολείο πρώτο		Σχολείο δεύτερο	
Αριθμός μαθητών	14	Αριθμός μαθητών	11
Βαθμός 9-10	12	Βαθμός 9-10	5
Βαθμός 7 - 8	2	Βαθμός 6 - 8	3
Βαθμός 5 - 6	0	Βαθμός 5 - 6	3

4. Καταληκτικά συμπεράσματα

Με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις διαπιστώνουμε ότι η γνώση και η χρήση των ΤΠΕ για την κατασκευή εκπαιδευτικού υλικού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο, δίνοντας μία διαφορετική προοπτική στη διδασκαλία των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της αγγλικής γλώσσας και προσφέροντας, τόσο στους μαθητές, όσο και στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα όχι μόνο δημιουργικής προσέγγισης και έκφρασης, αλλά και πλήθος αριθμού ασκήσεων για ακουστική και μη εξάσκηση. Παρά το γεγονός ότι το δείγμα είναι μικρό, τα παραπάνω αποτελέσματα των παρατηρήσεων μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η διδασκαλία γραμματικών φαινομένων, όπως αυτών της αλφαβήτα, των χρωμάτων και των αριθμών μέσω του Διαδικτύου, λειτουργεί ιδιαίτερα αποδοτικά ως προς την εξάσκηση και εμπέδωσή τους από τους μαθητές. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο υπολογιστής όχι μόνο κεντρίζει το ενδιαφέρον τους με βάση τη διαδραστικότητα (interactivity) και την παρεχόμενη εικόνα, αλλά τους παρέχει ακόμη τη δυνατότητα να βελτιώσουν το επίπεδο γνώσεών τους μέσω της δυνατότητας επίλυσης εξαιρετικά μεγάλου αριθμού ασκήσεων, παρουσιάζοντάς τους ταυτόχρονα (real time) τις ορθές και μη απαντήσεις σε συνδυασμό με τις απαραίτητες και για τις δύο περιπτώσεις επεξηγήσεις.

Παράλληλα, το συγκεκριμένο λογισμικό εμφανίζει έντονη διάθεση προσανατολισμού προς το μαθητοκεντρισμό μέσω της χρήσης του H/Y, τοποθετώντας τους μαθητές στο κέντρο της εκπαιδευτικής προσπάθειας και καθιστώντας τους συμμετοχούς για την προσωπική τους πορεία και εξέλιξη. Με βάση αυτό το γεγονός, η όποια προσθήκη στο συγκεκριμένο ιστότοπο για εκπαιδευτική χρήση βασίζεται στη φιλοσοφία νέων εκπαιδευτικών αντιλήψεων, στην προσωπική αναζήτηση και την ενεργή συμμετοχή από την πλευρά των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μία τέτοια δυνατότητα σύμφωνα με τον Ζωγόπουλο (2006) παρέχει στο μαθητή αύξηση της πρόσβασης σε πληροφορίες, αύξηση της απόδοσης, βελτίωση της ποιότητας των εργασιών, αύξηση του βαθμού αυτονομίας και ενδυνάμωση του πνεύματος συνεργατικότητάς του. Σε καμία όμως περίπτωση δεν επιδιώκεται μέσω αυτής η υποκατάσταση του εκπαιδευτικού και η υποβάθμιση του εξέχοντος ρόλου του στη διαδικασία της αποτελεσματικής μάθησης, αφού όπως τονίζει ο Παναγιωτακόπουλος (1999), τα μέσα παρουσίασης της πληροφορίας από μόνα τους δεν επηρεάζουν τόσο τη μάθηση όσο η μέθοδος με την οποία τα ενσωματώνουμε στη διδασκαλία.

Ευχαριστίες

Αισθανόμαστε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε θερμά το διευθυντή και τους μαθητές του δημοτικού σχολείου Αγγελοχωρίου του νομού Θεσσαλονίκης για την αμέριστη βοήθειά τους σχετικά με την πειραματική εφαρμογή του εκπαιδευτικού λογισμικού.

Βιβλιογραφία

- Αναστασίου, Α., Ανδρούτσου, Δ. & Γεωργάλας, Π. (2010). *Η αξιοποίηση του web 2.0 για τη συμπληρωματική εξ αποστάσεως ηλεκτρονική εξάσκηση της αγγλικής γλώσσας στο δημοτικό σχολείο*. Πρακτικά 7ου Συνεδρίου ΕΤΠΕ (Κόρινθος, Σεπτέμβριος 2010) με θέμα: «Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση».
- Αργύρης, Μ. (2002). Διερευνητική μάθηση με χρήση υπολογιστικών εργαλείων: μία εναλλακτική πρόταση διδασκαλίας. Στο Χ. Κυνηγός & Ε. Δημαράκη (επιμ.) *Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα* (σελ. 98-118), Αθήνα: Καστανιώτης.
- Bradbury, A. (2006). *Πώς να Ετοιμάσετε μία Επιτυχημένη Παρουσίαση*, Αθήνα: Ελευθερουδάκης.
- Devedzic, V. (2004), Web Intelligence and Artificial Intelligence in Education. *Journal of Educational Technology & Society*, 7(4), 29-39.
- Ζωγόπουλος, Ε. (2006). *Νέες Τεχνολογίες και Μέσα Επικοινωνίας στην Εκπαιδευτική Διαδικασία. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από την εφαρμογή τους*. Ανακτήθηκε 9/7/2009, από τη διεύθυνση www.eduportal.gr/modules.php?name=News&file=article&sid=321.
- Flecknoe, M. (2002). ICT Doing Different Things, Rather Than Doing Them Differently. *Management in Education*, 16(1), 26-30.

- Καράμηνας, Ι. (2006). *Διδασκαλία και Μάθηση με την αξιοποίηση του Διαδικτύου. Ο Ρόλος του Εκπαιδευτικού*. Αθήνα Ατραπός.
- Kington, A., Harris, H. & Leask, M. (2002). Innovative Practice using ICT in Schools: Findings from two case studies. *Management in Education*, 16(1), 31-35.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ. (1999). Ο Η/Υ και το εκπαιδευτικό λογισμικό. Στο Α. Κόκκος, Α. Λιοναράκης, Χ. Ματραλής, & Χ. Παναγιωτακόπουλος (επιμ.), *Το Εκπαιδευτικό Υλικό και οι Νέες Τεχνολογίες*, τ. Γ' (σελ. 187-326). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Λιοναράκης, Α. (2001). Ανοικτή και εξ αποστάσεως πολυμορφική εκπαίδευση: Προβληματισμοί για μία ποιοτική προσέγγιση σχεδιασμού διδακτικού υλικού. Στο Λιοναράκης Α. (Επιμ.) *Απόψεις και Προβληματισμοί για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση* (σελ. 98-118). Αθήνα: Προπομπός.
- Μπέκα, Α. (2008). *Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού Geompris*. Ανακτήθηκε 29/11/2009, από τη διεύθυνση <http://www.eduportal.gr/modules.php?name=News&file=article&sid=321>.
- Παπαδημητρίου, Σ. και Παπαδάκης, Σ. (2008). *Διδακτική πρόταση αξιοποίησης των ταινιών της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέσω Εκπαιδευτικού Εργαλείου Υποτιτλισμού*. Πρακτικά 5ου Συνεδρίου ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ (Πειραιάς, Οκτώβριος 2008) με θέμα: «ΤΠΕ & Εκπαίδευση».
- Ράπτη, Α. & Ράπτη, Α. (2001). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορικής. Ολική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδ. Ράπτη.
- Simpson, M., Payne, F. & Condie, R. (2005). Introducing ICT in Secondary Schools: a Context for Reflection on Management and Professional Norms. *Educational Management Administration & Leadership*, 33(3), 331-354.
- Τελλίδου, Θ. (2002), *Εκπαιδευτικό Λογισμικό: Περιβάλλον – Άγρια Ζώα υπό Εξαφάνιση*, Πρακτικά 3ου Συνεδρίου ΕΤΠΕ (Ρόδος, Σεπτέμβριος 2002) με θέμα: «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση».
- Zhong, Y. (2008). A Study of Autonomy English Learning on the Internet. *English Language Teaching*, 1(2), 147-150.
- Zhu, Z. (2010). Applying Innovative Spirit to Multimedia Foreign Language Teaching. *English Language Teaching*, 1(2), 67-70.